

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		azwa przedmi	Anatomia	
114/P/I/ST/A1			Anatomy	
Język wykładowy		polski		
Rok akademicki		2020/2021		
Kierunek w zakresie		Wychowanie Fizyczne		
		Nauk o Kulturze Fizycznej		
Poziom studiów		studia pierwszego stopnia		
Profil studiów		praktyczny		
Forma studiów		stacjonarne		
Semestr / semestry		I zimowy/II letni		
Przynależność do grupy zajęć		Grupa zajęć podstawowych		
Status przedmiotu		obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	[15 h]	6 ECTS
		Ćwiczenia	[30 h]	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	kształtuje umiejętności praktyczne		4 ECTS
	z uprawnieniami	służy zdobywaniu przez studenta uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego		0 ECTS
	z dyscypliną	Nauki biologiczne		6 ECTS
Forma nauczania		Tradycyjna – zajęcia zorganizowane w Uczelni		
Wymagania wstępne		na podstawie postępowania rekrutacyjnego (lista studentów I roku)		
Jednostka prowadząca		Katedra Kultury Fizycznej		
Koordynator		dr Marian Gawinek		
Adres strony internetowej pjo		www.wfp.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		gawinekm@onet.eu		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Zdobycie przez studentów wiedzy z zakresu budowy anatomicznej poszczególnych układów i narządów ciała człowieka, oraz nabycie umiejętności jej wykorzystania w odniesieniu do funkcjonowania aparatu ruchu człowieka.
Treści programowe:	<p><u>Wykłady: (realizowane w blokach 1-godzinnych)</u></p> <p>I Semestr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka i podział układu ruchu człowieka. Osie i płaszczyzny ruchu. Budowa mikro- i makroskopowa kości, rodzaje kości oraz typy połączeń w obrębie szkieletu. 2. Nazewnictwo ruchów w stawach. Właściwości biologiczne i fizyczne kości – prawa Pauwelsa i transformacji Wolfa. Funkcje szkieletu. 3. Zespoły czynnościowe kręgosłupa – kolumna przednia i tylna, segment ruchowy kręgosłupa. 4. Budowa mikro- i makroskopowa tkanki mięśniowej: gładkiej, poprzecznie-prążkowanej oraz mięśnia sercowego. 5. Kształt, rodzaje, właściwości biologiczne i fizyczne oraz mechanika mięśni szkieletowych. 6. Anatomia funkcjonalna mm. kkg, kkd, grzbietu, brzucha. 7. Narządy pomocnicze mięśni. 8. Podział układu naczyniowego – część krwionośna i chłonna. Właściwości biochemiczne i fizyczne krwi i chłonki. 9. Budowa oraz podział naczyń krwionośnych (tętnice, żyły, naczynia włosowate, zespolenia tętniczo-żylny). Układ krwiotwórczy oraz rozkład czynników morfotycznych krwi. 10. Budowa i podział układu oddechowego, mechanika oddychania, pojemności płuc. 11. Budowa ogólna oraz funkcje układu pokarmowego. Mechanizm procesów trawiennych: białek, węglowodanów i tłuszczów. Lokalizacja i budowa wielkich gruczołów trawiennych. 12. Budowa, funkcja i podział układu moczowego. Budowa, funkcje, podział i zróżnicowanie układu płciowego. 14. Budowa, funkcje i podział układu nerwowego. 13. Ogólna budowa OUN (mózgowie, rdzeń przedłużony, rdzeń kręgowy). Budowa łuku odruchowego, rodzaje receptorów. 14. Układ nerwowy obwodowy i autonomiczny – budowa i funkcje. 15. Zaliczenie tematyki wykładów. <p><u>Ćwiczenia: (realizowane w blokach 2-godzinnych)</u></p> <p>I Semestr:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja i omówienie szkieletu człowieka: osiowego, obręczy (barkowych i miednicy), oraz kończyny wolnej (górnej i dolnej), nazwy kości. 2. Typy, rodzaje i budowa stawów. 3. Anatomia szczegółowa kręgosłupa przed-krzyżowego w poszczególnych jego odcinkach (szyjnym, piersiowym i lędźwiowym). 4. Szkielet klatki piersiowej – budowa mostka, rodzaje żeber, typy połączeń kości w obrębie klatki piersiowej. Układ torebkowo-więzadłowy szkieletu osiowego i obwodowego. 5. Nazewnictwo i funkcje mięśni szkieletowych: grzbietu, kręgosłupa (w tym mm. działających na stawy głowy), klatki piersiowej, brzucha, obręczy barkowej i stawów kończyny górnej, obręczy miednicznej i stawów kończyny dolnej.

	<p>6. Układ krążenia wielkiego i małego. Lokalizacja, kształt oraz budowa serca: szkielet serca, jamy serca, zastawki serca, układ bodźcowo-przewodzący serca.</p> <p>7. Naczynia krwionośne wychodzące i wchodzące do poszczególnych jam serca, układ naczyń wieńcowych, budowa łuku aorty. Główne tętnice i żyły. Węzły oraz naczynia chłonne.</p> <p>8. Zaliczenie tematyki ćwiczeń (I semestr)</p> <p>II Semestr:</p> <p>1. Górne i dolne drogi oddechowe. Szczegółowa budowa płuc (płaty i segmenty płucne).</p> <p>2. Szczegółowa budowa jamy ustnej (w tym języka, układ uzębienia, gruczołów ślinowych), gardła i przełyku.</p> <p>3. Część podprzeponowa układu pokarmowego: żołądek, dwunastnica, wątroba, trzustka, śledziona, układ jelita cienkiego i grubego.</p> <p>4. Szczegółowa budowa i funkcja: nerek, moczowodów, pęcherza moczowego. Różnice w budowie cewki moczowej męskiej i żeńskiej.</p> <p>5. Układ rozrodczy człowieka.</p> <p>6. Rodzaje, budowa i funkcje komórek nerwowych i synaps. Szczegółowa budowa rdzenia kręgowego, drogi nerwowe rdzenia kręgowego.</p> <p>7. Lokalizacja i funkcje nerwów czaszkowych i nerwów rdzeniowych. Lokalizacja i funkcje części współczulnej i przywspółczulnej</p>
Metody dydaktyczne (kształcenia):	<i>Wykłady i ćwiczenia są prowadzone z wykorzystaniem: modelu szkieletu człowieka, modeli poszczególnych narządów, tablic anatomicznych, multimedialnego atlasu anatomicznego, oraz autorskich prezentacji multimedialnych i foliogramów</i>
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p><i>Na ocenę z ćwiczeń składa się: test (70%) w zakresie wiedzy i umiejętności, aktywność na zajęciach (10%), frekwencja na zajęciach (100%). Uzyskanie oceny pozytywnej z ćwiczeń w I i II semestrze jest warunkiem koniecznym do przystąpienia do egzaminu.</i></p> <p><i>Na ocenę z wykładu składa się ocena z: testu sprawdzającego efekty kształcenia w zakresie wiedzy (1,2,3, umiejętności (1,2) na poziomie (70%), aktywności na wykładach (I semestr: 20%), oraz obecności na wykładach (I semestr: 100%).</i></p> <p><i>Oceną końcową z przedmiotu jest ocena z egzaminu (ocena pozytywna z egzaminu – od poziomu 70% poprawnych odpowiedzi z testu)</i></p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii funkcjonalnej człowieka (zna osie i płaszczyzny ruchu, zespoły funkcjonalne kończyn górnych, dolnych i tułowia)	K_WG01	wykłady ćwiczenia	egzamin zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej; test
W2	Ma wiedzę z zakresu budowy anatomicznej	K_WG01	wykłady	egzamin	zaliczenie w formie

	poszczególnych układów i narządów ciała człowieka	K_WG02 K_WG03	ćwiczenia	zaliczenie	ustnej; test
W3	Zna podstawową terminologię anatomiczną – niezbędną w przyszłym nauczyciela wychowania fizycznego	K_WG01 K_WG01	wykłady ćwiczenia	egzamin zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej; test
U1	W oparciu o zdobytą wiedzę z zakresu anatomii topograficznej i funkcjonalnej – potrafi prawidłowo ocenić poziom rozwoju fizycznego, sprawności fizycznej i postawy ciała	K_UO05	wykłady ćwiczenia	egzamin zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej; test
U2	Wykorzystując źródła naukowe oraz specjalistyczną terminologię z zakresu anatomii – potrafi precyzyjnie wypowiadać się, oraz dyskutować na wybrane tematy dotyczące kultury fizycznej	K_UU09	wykłady ćwiczenia	egzamin zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej; test
K1	W oparciu o zdobyte wiadomości i umiejętności z zakresu anatomii – wie gdzie i u kogo może zasięgnąć opinii w kwestiach spornych	K_KK01 K_KK02	ćwiczenia	zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej
K2	W odniesieniu do opracowań własnych – ma świadomość poziomu swojej wiedzy, oraz zna zasady korzystania z dorobku naukowego innych autorów	K_KK01	ćwiczenia	zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej
K3	W oparciu o znajomość budowy anatomicznej – potrafi prawidłowo udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej	K_KO06	wykłady ćwiczenia	zaliczenie	zaliczenie w formie ustnej
Stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się: <i>np.:K_WG01+++;K_WG02+++;K_WG03+++; K_UO05+++; K_UU09;K_KK01+++; L_KK02+++; K_KO06+++</i>					

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Gąsiorowski A.: Anatomia funkcjonalna narządu ruchu człowieka. Wyd. UMCS Lublin 2009 Maciejewski R. (red. Wyd. Pol.), Torres K., (red. Wyd. Pol.): Anatomia czynnościowa. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, fizjoterapii, ratownictwa medycznego, analityki medycznej i dietetyki. Wyd. Czelej/PZWL Warszawa 2008 Narkiewicz O. (red.), Moryś J. (red.): Anatomia człowieka. Podręcznik dla studentów. T. 1-4. Wyd. PZWL Warszawa 2010 Marecki B.: Anatomia funkcjonalna w zakresie studiów wychowania fizycznego i fizjoterapii. Wyd. 4. (zm. i poszerz.). AWF Poznań 2004 Ignasiak Z., Jarosińska A.: Anatomia człowieka. Cz.1. Wyd. 9. AWF Wrocław 2001 Ignasiak Z., Janusz A., Jarosińska A.: Anatomia człowieka. Cz.2. Wyd. 7. AWF Wrocław 2002 Netter F.H., Jędrzejewski K.S. (tłum. I red.): Atlas anatomii człowieka. Wyd. Med. Urban&Partner Wrocław 2002 <p>Atlasy:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sobotta J. Atlas anatomii człowieka. T. I-II. Urban & Partner. Wrocław 2006 Grant J. Atlas anatomii. WM Górnicki. Wrocław 2002 Sinielnikow R.D. Atlas of Human anatomy. T. 1-3, Medicina, Moskwa 1989 Stelmasiak W. Atlas anatomii człowieka. T. 1-3. PZWL. Warszawa 1981 Kiss F., Atlas anatomii człowieka. T. 1-3. PZWL. Warszawa 1975

Literatura uzupełniająca:

1. Pituchowa-Sokołowska J. (red.); Anatomia człowieka. Wyd. PZWL Warszawa 2008 (dodruk 2011)
2. Bochenek A., Reicher M: Anatomia człowieka. T. 1. Wyd. PZWL Warszawa 2010 (dodruk)
3. Bochenek A., Reicher M: Anatomia człowieka. T. 2. Wyd. PZWL Warszawa 2006 (dodruk)
4. Bochenek A., Reicher M: Anatomia człowieka. T. 3. Wyd. PZWL Warszawa 2010 (dodruk)
5. Bochenek A., Reicher M: Anatomia człowieka. T. 4. Wyd. PZWL Warszawa 2010 (dodruk)
6. Bochenek A., Reicher M: Anatomia człowieka. T. 5. Wyd. PZWL Warszawa 2010 (dodruk)

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. kontaktowe (IGK)	Zajęcia bez nauczyciela-praca własna studenta (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ... <i>wykładach</i>	X	X	15 [h]
Udział w <i>ćwiczeniach</i>	X	X	30 [h]
Udział w konsultacjach	20 [h]	X	X
Przygotowanie do <i>zajęć</i> , Przygotowanie do <i>zaliczenia</i>	[h]	85 [h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	20 [h]/ 0,8 ECTS	85 [h]/3,4 ECTS	45 [h]/ 1,8 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	6 ECTS		

Informacje dodatkowe, uwagi